

може бути скасована без згоди представника або може бути скасована лише у випадках, передбачених у довіреності (безвідклична довіреність) [4].

На основі аналізу законодавства та першої судової практики щодо корпоративного договору в ТОВ можна зробити висновок про те, що корпоративний договір вже на сьогодні сприймається, з однієї сторони, як один із видів цивільно-правових договорів, на які поширюються загальні положення про правочини та договори, а з другої, - враховується специфіка правової природи та предмета договору, яка має свої відмінності, які визначені на рівні спеціального закону, що дозволяє відмежовувати корпоративний договір від попереднього договору, договору купівлі-продажу та інших договорів про відчуження корпоративних прав. Окрім того, варто позитивно оцінити аргументацію про те, що способи забезпечення виконання зобов'язань не вичерпуються способами, визначеними цивільним законодавством, так як у ч. 2 ст. 546 ЦК України прямо зазначено, що договором або законом можуть бути встановлені інші види забезпечення виконання зобов'язання. У зв'язку з наведеним безвідклична довіреність може видаватися на забезпечення виконання корпоративного договору, що ніяким чином не пов'язано з іншими способами забезпечення виконання зобов'язань та не зумовлює порушення прав та інтересів сторін договору.

Список використаних джерел

- 1) Дорошенко Л. Корпоративні договори в національному праві та в праві країн англо-американської правової системи. Підприємництво, господарство і право. 2019. № 11. С. 83 – 89.
- 2) Концепція оновлення Цивільного кодексу України. Київ: Видавничий дім «АртЕк», 2020. 128 с.
- 3) Павлинська А., Бабич Я. Корпоративні договори в Україні: практика 2020 року та очікувані новели. URL: https://biz.ligazakon.net/analytics/200534_korporativn-dogovori-v-ukran-praktika-2020-roku-ta-ochkuvan-noveli.
- 4) Рішення Господарського суду Одеської області від 28. 11. 2019 р. № 916/1444/19. URL: https://verdictum.ligazakon.net/document/86175401?utm_source=biz.ligazakon.net&utm_medium=news&utm_content=bizpress05.

Стефанишин Наталія Михайлівна

*кандидат юридичних наук, доцент, доцент
кафедри цивільного права навчально-наукового
Юридичного інституту Прикарпатський
національний університет імені Василя
Стефаника*

ДОГОВІРНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВІДНОСИН В АВТОРСЬКОМУ ПРАВІ

Активний розвиток суспільних відносин у всіх сферах суспільного життя, в тому числі, й у сфері інтелектуальної власності зумовлює необхідність у їх належному правовому регулюванні. Найбільш ефективним засобом у

врегулюванні відносин, що виникають в авторському праві є, безумовно, договір. Договори в авторському праві є порівняно новими в системі договірних зобов'язань у сфері інтелектуальної власності, що зумовлює необхідність їх подальшого наукового дослідження.

Так, аналізуючи систему договірної права визначену законодавцем, а також, типологію договірних конструкцій окреслену професором В.В. Луцем, котрий згрупував договори в залежності від сфери їх застосування – договори про передачу майна у власність; договори про передачу майна в тимчасове користування; договори про виконання робіт; договори про надання послуг тощо [1, с.34-42], можемо зазначити, що договори у сфері інтелектуальної власності є самостійною групою договорів, що регулюють специфічне коло суспільних відносин, пов'язаних з інтелектуальною, творчою діяльністю людини та носять немайновий характер.

Дослідження правових положень Цивільного Кодексу України, зокрема, книги 4 та глави 75 ЦК [2], а також, норми спеціальних нормативних актів, наприклад, Законів України «Про авторське право і суміжні права» [3], «Про видавничу справу» [4], дозволяє зробити висновок, що в системі договорів у сфері інтелектуальної власності можемо виокремити підгрупу авторських договорів.

У чинному цивільному законодавстві відсутнє нормативне визначення правової конструкції авторського договору. У ч.1 ст.31 Закону України «Про авторське право і суміжні права» лише зазначається, що автор (чи інша особа, яка має авторське право) може передати свої майнові права, визначені законом, будь-якій іншій особі повністю чи частково. Передача майнових прав автора (чи іншої особи, яка має авторське право) оформляється авторським договором [3].

Досліджуючи законодавчі положення та наукову доктрину пропонуємо під поняттям *авторського договору* розуміти договір між автором (співавторами) твору чи іншою особою, яка має авторське право, з однієї сторони, і користувачем з іншої сторони, за яким автор передає чи зобов'язується передати користувачу, повністю або частково майнове право на використання твору, визначеним способом, а користувач зобов'язується використовувати твір у відповідності з переданим йому правом, впродовж визначеного строку на оплатній чи безоплатній основі згідно встановлених умов договору.

Відповідно до ч.1 ст.1107 ЦК - розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності здійснюється на підставі таких договорів:

- 1) ліцензія на використання об'єкта права інтелектуальної власності;
- 2) ліцензійний договір;
- 3) договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності;
- 4) договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності;
- 5) інший договір щодо розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності [2].

Згідно ч.ч.2-4 ст.32 Закону України «Про авторське право і суміжні права» - передача права на використання твору іншим особам може здійснюватися на основі авторського договору про передачу виключного права на використання твору або на основі авторського договору про передачу невиключного права на використання твору. За авторським договором про передачу виключного права на використання твору автор (чи інша особа, яка має виключне авторське право) передає право використовувати твір певним способом і у встановлених межах тільки одній особі, якій ці права передаються, і надає цій особі право дозволяти або забороняти подібне використання твору іншим особам. При цьому за особою, яка передає виключне право на використання твору, залишається право на використання цього твору лише в частині прав, що не передаються. За авторським договором про передачу невиключного права на використання твору автор (чи інша особа, яка має авторське право) передає іншій особі право використовувати твір певним способом і у встановлених межах. При цьому за особою, яка передає невиключне право, зберігається право на використання твору і на передачу невиключного права на використання твору іншим особам [3].

Враховуючи вище викладене підсумовуємо, що законодавець дозволяє укладати такі авторські договори як договори про передачу права на використання твору.

Самостійним авторським договором є договір про створення об'єктів авторського права за замовленням (ст.33 Закону України «Про авторське право і суміжні права») [3]. Даний договір характеризується певними особливостями, зокрема, договір повинен детально регламентувати питання виду, жанру, форми, обсягу твору тощо.

Договір про співавторство. Відносини між співавторами визначаються угодою, укладеною між ними (ч.1 ст.13 Закону України «Про авторське право і суміжні права»).

Договір про розподіл майнових прав на службовий твір (ст.16 Закону України «Про авторське право і суміжні права»). Виключне майнове право на службовий твір належить роботодавцю, якщо інше не передбачено трудовим договором (контрактом) та (або) цивільно-правовим договором між автором і роботодавцем. За створення і використання службового твору автору належить авторська винагорода, розмір та порядок виплати якої встановлюються трудовим договором (контрактом) та (або) цивільно-правовим договором між автором і роботодавцем.

Договір між організацією колективного управління та особою, яка використовує об'єкти авторського права і суміжних прав (ст.32 Закону України «Про авторське право і суміжні права») [3].

На нашу думку, важливе значення має класифікація авторських договорів залежно від способу використання твору. Однак, варто зазначити, що на законодавчому рівні зазначеного поділу авторських договорів немає. Отже, в залежності від способу використання твору авторські договори слід класифікувати на: видавничий договір; договір про депонування рукописів; сценарний договір; постановочний договір; договір художнього замовлення;

договір публічного виконання; договір про використання у промисловості творів декоративно-прикладного мистецтва. Даний перелік договорів не є вичерпним та може розширюватися у зв'язку з розвитком авторських правовідносин загалом.

Список використаних джерел

1. Луць В. В. Система договорів за проектом нового цивільного кодексу України [Текст] / В. В. Луць // Вісник академії правових наук України. 2003. № 1. С. 34-42.
2. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV. Дата оновлення: 28.02.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення: 18.03.2020).
3. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23.12.1993 р., № 3792-12 – ВВР України. Дата оновлення: 14.10.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/3792-12> (дата звернення: 26.03.2021).
4. Про видавничу справу: Закон України від 05.06.1997 р., №318/97 – ВВР України. Дата оновлення: 16.10.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/3792-12> (дата звернення: 26.03.2021).

Схаб-Бучинська Тетяна Ярославівна

*кандидат юридичних наук, доцент кафедри
цивільного права навчально-наукового
юридичного інституту Прикарпатського
національного університету імені Василя
Стефаника*

ДО ПИТАННЯ ПРО ОБ'ЄКТ ДОГОВОРУ ПРО ПРИПИНЕННЯ ПРАВА НА АЛІМЕНТИ ДЛЯ ДИТИНИ У ЗВ'ЯЗКУ З ПЕРЕДАЧЕЮ ПРАВА ВЛАСНОСТІ НА НЕРУХОМЕ МАЙНО

Згідно статті 180 Сімейного кодексу України батьки зобов'язані утримувати дитину до досягнення нею повноліття [1]. За нормального розвитку відносин між чоловіком та дружиною, у взаєминах між якими панує злагода та стабільність, не постає питань щодо того, хто із батьків буде виховувати дитину, піклуватися про її здоров'я, фізичний, духовний, моральний розвиток, а також здійснювати матеріальне утримання сім'ї, в тому числі і дитини. Однак, виходячи із реалій сьогодення відбувається руйнація інституту сім'ї в Україні, де кількість розлучень з кожним роком зростає. А тому при реєстрації розірвання шлюбу першочерговим питанням є рішення щодо того з ким після розлучення буде проживати дитина, та яку участь в її догляді та утриманні братиме другий з батьків, хто проживатиме окремо.

Так, батько та матір при виконанні обов'язку утримувати дитину у разі досягнення між собою консенсусу можуть врегулювати свої відносини на підставі договору про сплату аліментів на дитину, в якому визначити розмір та строки виплати. А також, з дозволу органу опіки та піклування той із батьків, з ким проживає дитина і той з батьків, хто проживає окремо від неї, можуть